

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarohie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București.
Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

La
Abonament lunar

pentru August st. v.

— cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Adevărații trădători de patrie.

„Pesti Napló“ publică în fruntea numărului său dela 10 August un act, care dovedește, că un fost înalt funcționar în ministerul de externe, Rimler Gyula, secretar ministerial acum în pensie, în numele partidului kossuthist a umblat prin Rusia în misiune extraordinară, misiune care nu avea alt scop, decât o alianță a Ungurilor cu Muscalii și Francezii în contra triplei alianțe.

Dăm mai la vale raportul numitului emisar al kossuthiștilor, raport a cărui publicare a făcut un șgomot imens nu numai în Ungaria, dar și în străinătate. Din el cetitorii noștri vor vedea cine sînt adevărații trădători de patrie.

Eată raportul în cestiune:

Misiunea mea în Rusia.

(Dela Maiu până la sfîrșitul lui August 1892).

Provăzută cu scrisori de recomandatie, în ziua de 25 Maiu 1892 am sosit la Petersburg.

Pentru a mă orienta pe deplin, am găsit înainte de toate pe dl Mihail Zichy, pictorul Maiestății Sale al Țarului, celebrul nostru compatriot, care se așezase în Rusia încă de pe timpul lui Nicolae I; în cercurile cele mai înalte e foarte bine văzută și de un șir de ani e apostol infocat al împăcării ruso-maghiare; și pe maiorul Moulin, atașat militar francez, care amîndoi cunosc temeinic stările rusești.

Pasurile de întreprins 'mi-le-am potrivit după îndrumările date de aceste două persoane.

Tuturor aceloră de care am fost primit, li-am înmănat broșura mea intitulată: „Tripla alianță și Ungaria, explicându-le prin graiu viu principiile politice ale partidului independent din parlamentul maghiar.

Am avut convorbiri cu personalitățile cele mai influente ale comitetului slav, anume: cu contele Ignatiev, president; cu cei doi vice-presidenți Exc. Lor Vasileicov și Sabler; Kirieiev (maiestru-suprem de curte al lui Constantin Constantinovici), Bogdanovici, Chebeco, Durnovo, general Cernaiev, principesa Trubețkoi (amica lui Thiers și a lui Gambetta); pe lângă aceasta am mai fost recomandat și la multe alte persoane ale aceluși comitet cu prilejul slujbei divine ținute pentru mîntuirea sufletului generalului Skobelev în catedrala zisă Kazan.

De mai multe-ori am fost primit de către Pobiedonosev, procurator-suprem al sfîntului sinod, adlatus al acestuia Sabler, consilier intim intern precum și de către mulți alți membri ai amintitului sinod atotputernic.

M'am dus să ved pe reprezentanții fruntași ai presei rusești: pe locotenent-colonel Montevende și generalul Komarov dela ziarul „Sviet“; pe principele Mescerskii dela „Grajdanja“; pe proprietarul ziarului „Nevoie Vremia“, Suvorin etc.

Am făcut cunoștința mai multor savanți ruși: Kornilov, Kruciov (la Petersburg), Kovalski și Grimault (dela „Gazette de Moscou“), în Moscova; Kulakovski (dela „Varșavski Dnevnik“) și Buditovici (dela „Revue-Slave“) în Varșovia.

În sfîrșit am mai fost primit în audiență de către ministrul de instrucție, contele Delianov și adlatus al său, principele Valkonski; Kodedo, adlatus al ministrului de finanțe; ambasadorul Hitrovo și de către consilierul intim intern Hartwig, adlatus al lui Șişkin.

Drept dovadă despre aceste primiri extraordinare se află aici alăturare următoarele

rînduri aflătoare în scrisorile ce 'mi-au fost adresate de către contele Ignatiev, generalul Kirieiev, dl Zichy și de Excelența Sa dl Șişkin.

În scrisoarea sa dela 26 Iunie, generalul Ignatiev spune:

„Telul călătoriei D-Voastre 'mi este îndeosebi simpatic și 'doresc din inimă ca opintirile „D-Voastre laudabile să fie încoronate cu succes“.

Generalul Kirieiev scrie la 5 Iulie: „Eu unul cred în victoria finală a dreptății; cred că programul „D-V. absolut just va ajunge la „valoare. D-Voastră nu veți întâlni „în Rusia de loc vr'o pornire dușmană față cu patria D-Voastră. Din „contră“.

DL Zichy scrie la 4 August:

„Admir activitatea și agilitatea D-Tale. Ești și răsplătit prin „niște succese ce abia se pot crede. „Poți să crezi că aici ai câștigat „pentru cauza D-Tale persoane în „deajuns influente“.

E. Sa dl Șişkin scrie următoarele la 10 August.

„Peste măsură de simpatic 'mi este scopul călătoriei D-Tale. Dacă „se face înțelegere între D-V. și „Slavi, afacerea D-Voastre e câștigată. În Rusia nimeni nu nutrește „pornire dușmănească în contra „patriei D-V. Ungaria nu e de „loc cantitate neglijabilă. Din „contră“.

Cunosc bine atât greutățile cât și modestia pozițiunii mele.

Dar' dintr'altă parte cuget, că tocmai din cauza calității mele ca *persona ignota* părușin predestinat a juca rolul de avangardă, căci, nefind acreditat, nu puteam compromite pe nimeni, ear' în cazul nereușitei nimeni afară de mine n'ar fi fost atins.

Mulțumită Dumnezeului Maghiarilor, opintirile mele au fost încoronate cu deplină isbîndă; și cîțez să afirm, că patrioții francezi și maghiari vor da în Rusia peste un câmp strălucit, pe care vor pute așeza bazele înțelegerii franco-ruso-maghiare.

DL deputat Pichon cu înlesnire se va învol cu generalul Kirieiev, care este unul din membrii cei mai influenți ai comitetului slav. Contele Ignatiev și atotputernicul Pobiedonosev, prietenul meu intim și om de încredere al cercurilor oficiale.

Acest om de stat de mare valoare a avut bunăvoința să se însărcineze a juca același rol de onoare în Rusia, de care s'a însărcinat în Franța dl deputat Pichon.

Excelența Sa a fost cel care m'a pofțit să întocmesc un proiect despre o înțelegere sinceră și durabilă între Slavi și Maghiari și să 'i-o adresez prin scrisoare; ear' răspunsul lui „oficios“ ne va duce dela terenul dorințelor comune la realizarea practică a lor.

Eată copile în traducere a celor două hîrtii.

Scrisoarea cu data dela 1/24 Iulie 1892 a dlui Rimler către generalul Kirieiev.

Castelul Pavlovsk.

„Conform arătărilor D-voastră binevoitoare primite cu prilejul întîlnirii noastre dela 10/22 cur. îndrăznesc a înainta Excelenței Voastre programul partidului independent despre politica lui externă.

„Dela prudența Excelenței Voastre va depinde a adăuga sau a îngrădi, respective a schimba acest program așa precum o cer interesele Rusiei.

„Nisuiințele poporului maghiar țințesc într'acolo casă-șilegeșoartea de o astfel de putere, care după tradițiile istorice întotdeauna 'i-a purtat simpatii și nici-cînd n'a primejduit independența lui milenară.

„Călăuzindu-se de simpatii reciproce, Ungaria a trăit neîntrerupt în bună înțelegere cu Franța și cu Rusia, ba li-a fost și aliată.

„În viitor ea și în trecut, Rusia poate fi un razim pentru Ungaria în contra Germaniei, care timp de patru secolii aproape mereu amenință exis-

tența politică a poporului maghiar.

„Dacă Germania ar reuși a germaniza neamul maghiar, ale cărui dușman de moarte este și azi, și care fapt ar atrage după sine germanizarea atât a Austriei cât și a statelor din Peninsula-Balcanică: în acest cas Germania ar începe să pună în pericol și siguranța Franței și a Rusiei.

„Pe Franța o și amenință deja Germania, căci dacă izbucnește războiul, ceea-ce e inevitabil, numai dacă tripla alianță nu se descompune și dacă acest războiu se va sfîrși cu înfrîngerea Franței, ceea-ce nu e deloc exclus: în cazul acesta se va îndeplini negreșit asupra poporului francez operația *saigné à blanc*.

„După aceea ar veni rîndul Rusiei, deoarece-„e „Drang nach Osten“ nu lasă Germania să steie liniștită.

„Ar trebui dar' ca cu Ungaria să se ajungă la o învoială, cu atât mai mult, că Austria, a căreia populație în majoritate uriașe se compune din Slavi, nici ea n'ar dori altceva decât o politică anti-germană, ceea-ce ar atrage după sine izolarea desvîrșită a Germaniei precum și tot ceea-ce ar rezulta din acest fapt.

„Franța a și priceput situația și s'a hotărît a lucra; poporul francez va ajutara moralicește și materialmente la viitoare alegeri pe partidul independent, după spatele căruia stă opiniunea publică a țerii și care va ești din ele cu majoritate uriașe.

„Așadar' acum e vorba ca Rusia și Ungaria să se împace în mod sincer și să se delature prejudeții existente dintr'o parte și dintr'alta, pe care le atîță în mod meșșugit între noi dușmanii comuni: Nemții, Englezii și Ovreii.

„Eată bazele înțelegerii cordiale și durabile între Maghiari și Slavi:

1. Noi Maghiarii (sau mai bine „partidul independent) declarăm, că „vom împărtăși toate drepturile cu „Slavii din țeară (ceea-ce în mare parte „s'a și făcut), că adevă le vom garanta deplina dezvoltare în ale religiei și limbii lor, „că 'i-am face să se bucure de toate drepturile noastre politice, scurt, că față cu „frații noștri slavi am merge până „la cele din urmă limite, pe care limite „le formează suveranitatea națională, adevă „totalitatea acelor cetățeni care trăiesc sub scutul regelui apostolic ungar.

2. Imperiul rusesc (acest ocrotitor fi-„resc al Slavilor) 'și-ar valida — la timpul „dat — influența într'acolo, ca frații noștri „slavi să se încreadă fără șovăire în leali-„tatea noastră și să conlucre cu noi la re-„solvarea cestiunilor litigioase și la înlăturarea „neînțelegerilor existente.

3. Rușii și Maghiarii s'ar învol ca „peste întîmplările dela 1848/49 să aruncăm „vîlul uitării, ear' noi Maghiarii am face apel „la simțămintele cavaleresti ale poporului ru-„sesc ca obiectele intristătoare din războiul „dela 1849 să fie aduse — la timp dat — „museului național din Budapesta, ceea-ce ar „primi poporul maghiar cu însuflețire ca semn „vedit al generosității din partea Maiestății „Sale Țarului Rusiei.

4. Până-ce Ungaria n'ar dispune „de representația ei proprie în străi-„nătate (ceea-ce se poate îndeplini mai „curînd decît cum s'ar pute crede), ca con-„sul general rusesc la Budapesta să fie trimis „un diplomat rus de frunte, care prin „vrednicia sa și alte mijloace ar fi „capabil ca, braț în braț cu cole-„gul său francez, să paralizeze „influența însărcinătului ger-„man din Budapesta asupra arist-„toerației maghiare.

5. Ne legăm în speranța, că nici „oamenii de stat ai Rusiei nu se vor abține „ca, braț în braț cu prietenii noștri francezi, „să facem posibil partidului inde-„pendent de a curăți Ungaria cîț se „poate de curînd de influența nem-„țească și ovrească, care influență este „rezultatul necurmatei absorbiri a culturii ger-„mane, a presei germano-ovrești foarte nu-„meroase, precum și al altor mijloace de pro-„pagandă.

6. Încât privește statele balcanice, „noi Maghiarii n'avem nimic ce căuta „acolo; ba am lăsa bucuroși și Bos-„nia - Ertegovina sorții sale „proprii.

„Cu aceasta aș pute sfîrși, dacă nu m'aș simți îndemnat a exprima Excelenței Voastre din nou mulțumirile mele călduroase pentru primirea cea extraordinară, de care ați avut extrema bunăvoință a mă împărtăși în calitatea D-voastră ca dignitar, savant și gentleman.

„Ca membru influent al comitetului slav și ca om de încredere al cercurilor oficiale, D-Voastră ați fi în primul rînd chemat să faceți ca a noastră cauză mare să ajungă la victorie deplină și ca astfel să vă asigurați statuă *aere perennius* în memoria recunoscătorului popor maghiar.

„Peste vre-o două-trei săptămîni părăsesc Rusia pentru a mă întoarce la Paris prin Moscova, Varșovia, Praga și Budapesta; la ori-ce întîmplare însă mare pas înainte s'ar face, dacă m'ați învrednici, înaintea plecării mele a-'mi comunica părerea, cu care binevoiați a urma năsuințele noastre patriotice.

„Primiți, Vă rog“, etc.

„Julius Rimler“.

Eată acum crisoarea cu data dela 18/30 Iulie 1892 a generalului Kirieiev către dl Rimler.

„Castelul Pavlovsk.

„Mă grăbesc să răspund la punctele cuprinse în scrisoarea D-v., care discută asupra aceluși *modus vivendi*, pe care D-voastră 'i-ați țin de avantajos din punctul de vedere al stabilirii raporturilor bune între Slavi (în-„tre care și noi) și Maghiari.

„Înainte de toate trebuie să declar, că pe partea noastră veți întîlni simțăminte analoge cu ale D-voastre

„Și noi vom fi încantați dacă vom pute să ne înțelegem asupra unui *modus vivendi* cu Maghiarii; deși puțin la număr, Maghiarii nu sînt deloc cantitate neglijabilă; din contră, ei trag în cumpîna europeană.

„Ați avut privilegiu să vă convingeți despre un lucru foarte important, care deslușește raporturile noastre în viitor. Niciări n'ați dat de acel simțămînt de ură față cu Maghiarii, despre care flecăresc zierele jidovești din Viena.

„Din contră. Și aceasta e un bun început. ... Dacă misiunea d-voastră n'ar fi dat pe față decît acest singur lucru, dacă întorcîndu-Vă la Budapesta veți pute zice: Am fost primire Ruși, m'au primit bine și nimerui nu 'i trece prin minte să ne înghiță, prin acest singur lucru ați fi adus mare serviciu patriei D-voastră și acelei cause, pe care o reprezentați. Nu-i așa?

„Ad () 1. Modus vivendi cu Slavii.

„D-voastră accentuați posibilitatea de a vă descurca de actualele greutăți. Admit, că plîngerile conaționalilor și coreligionarilor noștri sînt exagerate în unele casuri, de altă parte nu se poate tăgădui că D-voastră ignorați unele fapte (care, durere, sînt pe deplin autentice), fapte care dovedesc, că D-voastră sînteți încă departe de un astfel de *modus-vivendi*, care ar mulțumi chiar și cele mai modeste dorințe ale Slavilor.

„Ca exemplu amintesc ceea-ce s'a întîmplat cu delegațiunea Românilor; ea deloc n'a pășit peste acele drepturi, pe care constituțiunea D-voastre le garantează în principiu ori-cărui cetățean. Aceasta este cea mai mare greutate ce ne desparte. Alungați această pedecă și toate vor fi în regulă. Ceea-ce enumerați în punctul I al scrisorii D-voastre ar mulțumi nespuse de mulți oameni: deplina dezvoltare a religiei și limbii lor (va să zică alegerea liberă a preoților lor, școala elementară și gimnasiul). Foarte bine.

„Ad () 2. Apelînd la simțămintele noastre de dreptate privitor la cestiunile litigioase existente între D-Voastră și Slavii din Ungaria, puteți fi siguri, că noi nici-o dată nu vom căuta a învenina stările, din contră ne vom silii a le face mai liniștite.

„Ad () 3. Eu așa cred, că acest punct se va desluși și regula de sine îndată-ce

punctele 1 și 2 vor deveni adevăruri faptime. Ne-am răboit cu tunuri și cu sulite unul contra altuia, aceasta însă nu este încă destul motiv ca D-Voastră să vă supărați pe noi. Uitați-ve la Franța și la noi! Duceți-vă la biserica Kazan, căte steaguri franceze veți găsi, căte chei de fortărețe franceze. În Moscova veți găsi peste 500 de tunuri strînsse de Napoleon din toate țerile (chiar și tunuri spaniole etc.); și toate acestea nu strică buna înțelegere cu Francezii.

„Ad () 4. Acest punct cuprinde o greutate în sensul caracterizat înaintea Domniei-Voastre cu graiu viu. Eu cred, că guvernul împăratului Francisc Iosif ar vedea cu ochi rei, dacă consulul nostru ar voi să fie „selbständig“ (independent), sau ar voi să „facă figură“ și ar avă de gînd să facă politică afară din cercul activității sale ca funcționar. Contele Kálnoky n'ar întărzia de sigur a protesta prin contele Wolkenstein, care representă pe Maiestatea Sa Francisc Iosif. Nu e vorba, Francisc Iosif e și Regele Ungariei. ... Cred însă, că regele Ialiei tot e încă și el regele Ierusalimului. ... Până azi nu vedem nici un dualism, nici o contradicere în pornirile guvernului austro-ungar (guvernul austriac ne poartă tot așa de pornire dușmănoasă ca și guvernul maghiar, în această privință deci domnește deplină unitate de vederi). Și aceasta e lucru foarte important. Vă atrag atențiunea asupra următorului fapt. Maiestatea Sa Regele Oscar e tot așa de bine rege al Svediei cât și al Norvegiei. Acum doi ani, Norvegianii, simțind că regele lor începe a șovăi și a se arunca în brațele triplei alianțe, 'i-au declarat pe față, că în cazul dacă voește să pășească în această direcție, vor trimite în Rusia un sol, care va declara guvernului rusesc, că regele Norvegiei n'are deloc dorința de a trece pe calea aceea dușmănoasă, pe care pășește regele Svediei. Eacă ce va să zică politică clară și hotărâtă. D-voastră 'mi veți răspunde, că îndată-ce partida D-voastră va ajunge da putere, Ungaria, și ea va aduce la reșon pe Împăratul Austriei. Dece Domnul! Deocamdată însă nu vedem alta decît o înțelegere cordială între amîndoi de a fi în cele externe în contra Rusiei, ear' în cele interne în contra Slavilor. (Pe Polonezi nu 'i cuprind, care sînt în contra Slavilor și credincioșii înjosiți ai triplei alianțe și ai Maiestății Sale.) Ceea-ce a zis dl...., e negreșit important; dar', abstracție făcînd de alte merite ale sale, nu locuște în dl deputat calitatea originalității? Oare nu e el singur din neamul seu propriu?

„Ad () 5. De sigur va fi luată în considerație ori-ce propunere, care se va face prin mijlocitorii autorizați în mod oficial, sau cel puțin oficios.

„Ad () 6. D-voastră spuneti, că n'aveți nimic ce căuta în Peninsula-Balcanică, ba chiar că nici un fel de interes al D-Voastre nu recere să țineti în jug Bosnia și Ertegovina. Foarte just! La aceasta v'aș pute răspunde în așa mod, care de sigur ar deștepta mirarea D-Voastre, și care totuși se razimă pe purul adevăr. Nici noi nu voim a subjugă Peninsula-Balcanică. Vă repețesc, că noi nu voim să cucerim nici Ungaria, nici Bulgaria, nici Sîrbia și nici Muntenegrul. Dar' în același timp voim ca și alții să lase în pace aceste țeri, să nu fie spriginii nici Stambuloff (care a fost dat afară dintr'un seminar de clerici pentru purtarea sa rea), nici Coburg cu Iesuitii sei (care ating biserica ortodoxă). Îmi voi lua voe a ne învol în acest punct E important și D-Voastră ați face serviciu causei comune, dacă în patria D-Voastre veți explica bine punctul nostru de vedere față cu Slavii“.

„Să observați bine, mă rog, că ideea noastră slavofilă (sau panslavistă) se razimă pe principii cu totul opuse de cele pe care stă ideea pangermanismului. Spre pildă: „Pangermanul zice că pretutindeni are drepturi, unde se află Germani.

„Panslavistul însă spune, că pretutindeni unde se află panslavi, are datorințe.

„Aceasta este o deosebire de frunte, deosebire de principiu.

„Noi slavofilii numai acolo ne simțim îndatorați a interveni, unde ne chiamă cei de un neam și de o religie cu noi. Vedeți dar', că rolul D-Voastre este cu mult mai ușor,

față cu Rusia. Să facem o comparație. Al-sacia e provincie nemțească, zic pangermanii — ergo avem drept să intervenim și în contra Alsacienilor, care voesc să rămână Francezi. Dacă pangermanii ar profesa principiile noastre, numai atunci ar fi intervenit, dacă Alsacienii ar fi fost asupriți și li-ar fi cerut ajutor.

„Noi am intervenit în 1828 și 1876—77 (atât ca oameni singuratici — spre pildă fratele meu, — ca și guvernul), deoarece ce ne-au chemat Grecii, Sârbii și Bulgarii. Noi nici-o dată n'am fi intervenit, dacă Slavii ar fi fost mulțumiți cu soarta lor.

„Cred că răspunsurile mele ar pute să slujască ca substrat unui Memorand pe care Dumneavoastră l-ați pute așterne partidului Domniei-Voastre.

„Și acum, înainte de a sfârși, încă ceva.

„Nu demult, stând de vorbă cu un diplomat, am adus pe tapet posibilitatea împăcării între noi și partidul independist, mai pe urmă necesitatea acestei împăcări, în sfârșit unele semne prevestitoare privityoare la ea.

„Diplomatul cărunt (care nu mai crede întru nimica) îmi răspunde:

„Da, s'ar pute încerca, dar' o să vedeți, că e arși și va fi cum a fost... (chiar și Andrássy). Când acești domni ajung la putere, și ei se vor schimba...“

„Cred că ve voi vedea încă la Moscova înaintea plecării Domniei-Voastre, ve voi da o scrisoare de recomandare.

Primiți....

„Kirieleu.“

Raportul lui Rimler Gyula, pe care îl publicăm mai sus, este material de discuție în jurnalistică franceză. Pichon, deputat francez, care joacă rol în descoperirile lui Rimler, după-cum se telegrafează din Paris, în nr. del. 11 August al lui „Eclair“ dă o telegramă enunțiativă, în care expune, că cel mai bun mijloc de a sparge tripla alianță este apropierea dintre Ungaria și Rusia. Spre acest sfârșit a intrat în legătură cu partidul independist și cu Rușii influenți. Această activitate a fost spriginită și în Paris de Madam Adam și de alții.

Va să zică confirmă afirmațiunile lui Rimler!

Naționalitățile și Vaticanul. Cetim în „Egyetértés“ dela 13 August: Agitația naționalistă a dobândit sprinț în Vatican. Într'adevăr, după-cum se telegrafează din Roma, „Moniteur de Rome“, care stă în legături amicale cu cercurile Vaticanului, îndeamnă pe catolicii din Austro-Ungaria ca să sprijinească nișuștele Slavilor, Românilor și Rutenilor, ca astfel să le câștige de aliate în lupta cu liberalismul!“

Foaia maghiară trebuia să adauge: în lupta cu „liberalismul fals unguresc!“

Proteste

contra

SĂLBĂTĂCILOR DIN TURDA ȘI ORADEA-MARE.

Primim următoarele:

În 3 August am trimis o telegramă, la administrațiunea ziarului „Tribuna“. Telegrama s'a primit însă nu s'a expedit, și în ziua următoare vine servitorul dela oficiul telegrafic cu înștiințarea că telegrama nu s'a expedit, am tot așteptat urmarea, dar' ved că s'a pierdut umbra, cum zice Românilor. Trimitem hârtia dela oficiul telegrafic precum și conținutul telegramei oprite.

Eată telegrama noastră: „Indignați până la revoltă, reprobăm la auzul Europei civilizate barbarele sălbăteciilor Ungurii din Turda și Oradea-mare.

Basilii Văta din Abrud și Alexandru Popoviciu din Sas-Shebeș, cafe de comercianți.

PRESA MAGHIARĂ

despre

sălbăteciile dela Oradea-mare.

Presă mai parșivă ca cea ungurească nu s'ar pute închipui nici la Zulu-Caferi, dacă aceștia ar ave și ei presă.

Din cele publicate deja în ziarul nostru, s'a învederat, că adevăratul autor intelectual al sălbăteciilor miserabile din Turda și Oradea-mare este presa nerușinată șovinistă. Am reproduș chiar din „Pesti Hirlop“, foaie ofici-oasă, care ocăra mai rău pe episcopul Pavel decât s'ar ocări un vizitiu (kocsis). Am arătat deasemeni cum „Budapesti Hirlop“, cea mai răspândită foaie ungurească, foaia elitei maghiare, deasemeni nu găsea cuvinte de desaprobară la adresa mișcilor din Oradea-

mare. Singura „Magyar Hirlop“ și „Egyetértés“ făceau unele rezerve în ceea ce privește spargerea caselor românești.

Văzând însă că și de astă dată lupta ei — canală maghiară — au perdit-o, pentru-că presupunând că episcopul român în adevăr ar fi păcătit, lumea mare și nici un om cumințe nu va aproba sălbăteciile comise în contra tuturor Românilor din Oradea-mare, — zicem: văzând acestea presa maghiară, bate acum în retragere.

Astfel „Pesti Hirlop“ dela 12 August — același ziar care cu două zile înainte zicea despre gunoii societății ungurești din Oradea că este opinia publică — serie sub titlul „Trădărea de patrie din Oradea“ între altele și următoarele:

Domnește în țeară un fel de nervositate politică mistică. Neamul maghiar serios și treaz la minte (Să nu radeți, iubii cetitori. Red. „Trib.“) fără cauze vizibile mari își ese din sărite (Adecă: l-a cuprins turbarea! Red. „Trib.“) și începe să se dea la acte violente. Așa a făcut la Turda și așa face acum, în măsură mai mare, la Oradea.

Că nu face cumințe, e nefidoios.

În ceartă, în lupta deschisă ori tainică, de obicei în avantaju este cel, care își păstrează mai îndelung liniștea sufletească și numai atunci se dă la mijloace violente când a sosit momentul „ultima ratio“, atunci însă — dacă odată trebuie să lovească — nu atacă așa, fără nici un rost, ci dă acolo, unde trebuie.

Adevărat, că multe am răbdat, în timpul din urmă, noi Maghiarii... Sântem până în gât cu calumniile miserabile ce banda lui Rațiu—Lucaciu—Popovici a împraștiat în contra noastră în apusul depărtat, mai ales în Franția. Aci este apoi „comitetul de acuzare“ vienez, aci parlamentul valah sibian, și o sută de alte mărșuri perduele... Numai un lucru nu înțelege lumea: de ce Ungurii noștri iuți la sânge, se recurgă la petri și ciomege, când avem puterea de stat cu toate armele ei grozave și de ce, dacă e vorba că ne temem de revoluție, se nu așteptăm cu toată liniștea până-ce oamenii lui Rațiu vor comite prima mare prostie.

Atunci ar lipsi până și aparența că în contra Valahilor Ungurii au început „brutalitățile“.

Și la plebea din Turda ar fi permis vorba bună și baioneta jandarmilor, dar' a intervenit nenorocita afacere-Pavel. Din această pricină patrioticii locuitori ai Oradiei-Mari s'au iritat și năvălind asupra palatului episcopesc gr-cat. și asupra caselor susținaților canonici și advocați, au săvârșit tot acelea bătălii patriotice ca și cei din Turda. E dureros, căci și sânge a trebuit să curgă în aceste tumulturi și pentru-că s'a pus eărăși în gura agitatorilor valachi o frasă mare: „atrocitățile din Oradea-Mare“, este adevărat, a curs sânge unguresc, dar' nu mai puțin adevărat este că zurbagii în ziua dintăiu au făcut pagube de 10.000 fl în averea susținaților popi gr-cat.

În aceste fapte însă trebuie să domnească vederi mai sănătoase. Trebuie folosită întreaga cuminție ca să nu lungească pe acest teren și spiritul patriotic. Adevărat s'ar pute zice, că ce fel de municipii și Oradea-mare de n'are încă mai dinainte cunoștință despre astfel de demonstrațiuni monstre încât se pună zăgaz pagubelor materiale și politice. Ce vredență de plâns este municipilitatea noastră pretutindeni și deopotrivă oblaștii sunt și Ungurii și Români, de aceea mai bine este să apelăm la chibșuștea oamenilor și să așteptăm dela adevăratul patriotism ca eventuala demonstrațiuni ale tinerimii și ale plebei dacă și nu le împedecă, cel puțin să nu lasă să se degenereze în silurii și violenții.

„Egyetértés“ dela 12 August sub titlul „Evenimentele dela Oradea-Mare“ scrie un prim-articol, în care zice:

Cu ocaziunea evenimentelor dela Oradea mare se impune din nou națiunii maghiare întrebarea, că adecă ce are de gând guvernul să facă pe terenul politice de naționalități! Înadevăr începe a fi lucru de desperat neacțiunea și slăbănoșia, cu care guvernul stă în fața stărilor de lucruri turbure, stări care din ce în ce se încurcă. Astfel, că începem a înțelege politica de stradă, a cărei i-se dă expresie prin aceea, că un stratoare care al societății maghiare (Gunoii! Red. „Trib.“) începe singur să facă dreptate...

Dar' cine, ce i-a făcut, ce i-a greșit acestui „strat al societății maghiare“?

Eată întrebarea, la care infamele gazete ungurești nici azi nu răspund decât cu broșura lui Pituk Béla, cel eșit din casa de nebuni!

Foile ungurești aduc zilnic raport despre nebunul Pituk. Între altele spun acum, că acest nebun a cerut și protecția lui Moldován Gergely, care i-a răspuns cu multă afabilitate că-l va sprigini în acțiunea sa. Și-a găsit sacul petecul: Pituk nebunul, pe Moldován mișelul!

„Pesti Napló“ dela 13 August mai spune, că din partea greco-catolicilor din Măcău Pituk a primit o telegramă de încurajare. Adecă la ce se-l încurageze: la beție?

Tot „bravii“ Macaoani, acești cultivatori de paprică vor arangia demonstrațiuni contra „trădătorului“ Pavel și vor cere introducerea limbii ungurești în eparhia greco-cat. oradană.

Numai atâta? De ce nu cer ca părintele episcop Pavel și vicarul Goldiș din Oradea să se roage de aci încolo ungurește și să jure că nu mai sânt Români, ci „patrioți“?...

Toate foile ungurești de azi publică o scrisoare a episcopului Pavel, în care protestă că ar fi fost cauză ca publicul unguresc să-i facă ce i-a făcut. Declară că răspunde pentru toate actele vieții sale șefilor sei, însă în polemici de ziare nu se demite. Respinge cu indignare acuzarea trădării de patrie.

Deasemeni publică o declarație Rezey Silvius, desvinovându-se contra acuzii ce i-se adusesse, că nu vrea să vorbească ungurește.

De această declarație mai că nu era nevoie.

Mai spune apoi că va răspunde acelor părți a broșurii lui Pituk, în care vorbește despre d-sa.

Nici de aceasta n'ar fi nevoie. Cu un nebun — și domnul Rezey afirmă că Pituk n'a fost vindecat deplin în casa de nebuni din Arad — om cumințe nu stă de vorbă!

Foile ungurești ne spun, că municipiul Cașoviei, în proxima sa adunare, va cere guvernului ca „din incidentul trădării de patrie a episcopului valah din Oradea-mare, să aducă parlamentului un proiect de lege separat „pentru pedepsirea agitatorilor naționalităților“.

Bun, dar' cu canală din Turda și Oradea cum rămâne?

Să cereți cel puțin și aceea, ca să se aducă o lege separată în care să se spună, că „e permisă ori-ce tâlhărie în contra Valahilor!“

Organul lui Bismarck despre cestiunea națională.

Marele ziar „Hamburger Nachrichten“, organul principelui Bismarck, în numărul sei dela 12 August publică un articol de fond asupra cestiunii naționalităților din care extragem următoarele rânduri:

Cu toate acestea considerăm această mișcare ca destul de importantă, ear' cercurile conducătoare din Budapeșta ar pute trage în vântură din manifestațiunile ei de până acum pentru a se împăca cu elemente moderate. Nu e vorbă, azi se agită numai elementul român și slovac, nimeni însă nu poate garanta că în scurtă vreme și Sârbii nu vor începe a se mișca. Principalele motive de pornire a mișcării naționale stau în succesele Slavilor și federaliștilor austriaci, care au îmbărbătat și pe Slavii din Ungaria, precum și aceea că Maghiarii au priceput rău manifestațiunile conștiinței naționale, considerându-le ca acțiunea îndreptată în contra politice naționale maghiare și s'au purtat prin urmare față cu ele cu mai multă energie, decât trebuia. Maghiarismul și-ar pute asigura cel mai bine pozițiunea dacă ar câștiga elemente moderate prin aplicarea domoală a legii naționalităților. În schimb Maghiarii ar pute cere că acești moderați pe urmă s'ar scula cu energie în contra ultraștilor.

Un lucru se vede însă că nu știe nici chiar organul bismarckian: partid moderat, bărbați politici cu trecere — care să facă Ungurilor treaba de mai sus, să lupte contra naționalităților — nu există între Români!

Presă europeană

și

CESTIUNEA ROMÂNĂ.

Ca nici-o dată, anul acesta interesul pentru lupta Românilor din Transilvania contra Ungurilor a fost mare în întreagă presă europeană. De 3 ani, mereu această presă s'a ocupat de Români și greutatea acelora care începuseră lupta contra Ungurilor în presa străină era tocmai feptul, că orientarea fi lipsa cu deservire presei străine în această cestiune: toate forțele acestei presei erau acaparate de Unguri. A trebuit o muncă stăruitoare pentru-că să se facă un curent pentru cestiunea română și aceasta din cauză că o mare parte a presei europene, cu deosebire cea ovreo-germană — stătea în solda ungurească.

Dar' această presă mare și-a întors astăzi drumul. Nu se găsește în toată Europa ziar desinteresant, care să mai fie organ al tirăniei ungurești.

De aceea nu vedem nicăiri ca să se scrie ceva pentru Unguri din spontaneitatea conducătorilor acestei presei. Din contră, se scrie foarte mult pentru Români.

Așa se explică faptul că Ungurii speriați de unanima reprobare a Europei, au recurs la ultimul mijloc de a-și acusa nelegiuirile. Ici și colo în presa străină apar articole de polemică cu Români, scrise de un oare-care Ovary și iscalite de dînsul. Fără iscalitură ungurească ziarele străine nu publică nimic.

Însă acest Ovary e un fost voluntar al lui Garibaldi; el nu găsește, chiar cu iscalitura sa, coloane deschise decât în Italia.

Astfel, a publicat „Nazione“ din Veneția și „Il Mattino“ din Neapol o scrisoare a lui, în care se încearcă a micșora importanța cestiunii române. Dar' fucrișurile pentru Unguri se opresc aci. Pentru Români însă naște datoria de a răspunde lui Ovary, fericiti că li-se dă ocaziune în presa străină de a discuta toată cestiunea lor.

Ungurii fac mult șgomot în jurul acestor scrisori ale lui Ovary, pe care chiar și cele două ziare italiene le publică, fără a uita rezervele. Noi însă, care avem mai mult pe partea noastră decât un simplu Ovary, răspundem laudelor ungurești prin resumarea unei mici părți din ziare, căci nu toate cad în mâna noastră, care au scris din propriul lor impuls pentru Români.

Articli care ni-se par mai însemnaș, ne vom silii a le da în întregul lor. Decamdată începem cu rezumatele:

„Messenger de Paris“, într'un lung prim-articol, intitulat „Partidul național român“, se ocupă de plângerile Românilor. Articolul scris de domnul Ioan Raubert, încheie astfel:

„Aceste sânt principale plângeri formulate de Români. Ungurii pretind a fi în dreptul lor de a nu ține socoteală de dînsle. Se prea poate să fie în dreptul lor, dar' totuși nu e aci cazul de a zice: „Summum jus, summa iniuria“.

„Il Meridionale“ din Bari, vorbind de conferență și de toate nelegiuirile făptuite în legătură cu dînsa, zice:

„Ceea ce vor șovinisti și clar. Dar' prin asemenea acte de odioasă tiranie se excită atât de mult poporațiunea română, încât se deooc la vre-un exces pentru-că să aibă pretext a i sugruma legalmente, după-cum de fapt e suprimată constituțiunea, și să sufoace cestiunea română în represalii sângeroase.“

„Verona Fedele“, organ catolic, pune pe Români în lupta lor cu Ungurii în aceeași situație, cum sânt Ungurii față cu Austriacii.

„Ungurii, încheie, ziarul n'au voit să deo nici o ascultare plângerilor Românilor și au lucrat înainte pentru scopul lor. Cum însă guvernul unguresc pentru să se facă stăpân pe argumente, declarate de primii bărbați ai Ungurilor ca valoare? Și cum vor reuși Ungurii să convingă pe Români și pe Europa, că primejdii care n'au existat pentru dînsii există pentru Români? Liberalisima Ungariei astfel știe prețui liberalismul? Situațiunea guvernului unguresc față cu Români e destul de deficilă și e greu a înțelege dosa de perfidie cu care își susține nelegiuirile sale argumente contra Românilor.“

„La Svegliata“ din Parma, într'un lung prim articol, scrie între altele:

„Noi credem, că în nici un stat din lume nu sânt cu puțință în ziua de astăzi etc atâ de nedemne și atâ de barbare, și

ar trebui să înțeleagă la Viena și la Pesta marele pericol ce rezultă, pentru monarhia habsburgică și pentru însăși pacea europeană, din această politică de persecuțiune și de violență, pe care guvernul unguresc a adoptat-o față cu Români din Ungaria.

„Tripla alianță apoi, care suge popoarelor și ultima picătură de sânge pentru a conserva acea supremă plăcere a păcii armate, trebuie să se gândească serios la un asemenea pericol și să pună un frâu turbării șovinismului unguresc, înainte ca strigății răsunării să cheme pe cei apăsăți să-și facă ei înșiși dreptate în urna atâtor infamii și oprobrii.

„Ce s'ar putea zice de Români, dacă în cele din urmă, luați de desperare, s'ar arunca în brațele Rusiei, pentru a fi scăpați de un jug nesuferit?“

„Noi dorim și sperăm că nu se va întâmpla aceasta, dar' faptul este că aci stă, în acest moment, modul întregii politice europene.

„La Justice“ din Paris vorbind de conferența Românilor din Sibiu, condamnă purtarea guvernului unguresc și întregul sistem de terorizare.

„Il Diritto“ din Roma, vorbind de agitațiunile din România pentru Români din Transilvania, crede că cestiunea a ajuns acută și că mai curând sau mai târziu, va trebui ca guvernul României să intervină pe lângă cabinetul din Viena.

„Il Diritto“ crede că singura scăpare este în forțele proprii ale poporului românesc.

„Le Petit Meridionale“ din Montpellier, organul de căpetenie în sudul Francei, după-ce a expus toate agitațiunile Românilor și toate suferințele lor, încheie:

„E de mirat că nu înțeleg cei din Viena, că cei care caută să înăbușească de „partis pris“ aspirațiunile Românilor, lucrează la demembrarea și ruina monarhiei. Nu oprinându-i și persecutându-i vor pute să țină în firu pe Români: din contră, dându-le toate drepturile lor în limite precise și necesarii, Guvernul lui Francisc Iosif înțelege oare acest lucru?“

„Il Cittadino“ vorbește despre Republică:

„Cetind acele pagini te cuprinde mirarea cea mai vie pentru aspra soartă a fraților noștri din Carpați, constrinși a purta o luptă atâ de amară contra unui popor de barbari, pentru propria sa naționalitate, și nu putem decât să le strigăm că tocmăi excesul acelor persecuțiuni să le deooc credința zilei de scăpare apropiată.“

„Phare d'Alexandrie“, ziar francez din Africa, are un frumos și entusiast articol. Vorbește de procese și conferențe. Acusă pe Unguri de barbari și turburători de ordine.

Într'un al doilea prim-articol, același ziar, reflectând asupra atitudinii presei ungurești, care nu știe să discute cestiunea română, încheie:

„Cestiunea Românilor din Transilvania e cestiunea românismului. Presa ungurească să discute complet și serios această cestiune și să nu strige mereu că soarta Românilor din Basarabia e mai de invidiat decât a Românilor din Ungaria.“

„Journal de Marseille“ crede că persecuțiunile contra Românilor vor avea drept rezultat o insurecțiune din partea acestora contra Ungurilor. Ca bun Francez, autorul articolului seperă în această eventualitate, care strică calculele triplei alianțe; cioclii sânt Ungurii.

„L'Italie“, ziar oficios al guvernului italian, mai crede într'o împăcare a celor două națiuni. În cas contrar, răboiul dintre Unguri și Români e o perpetuă primejdie pentru pacea generală.

„Il Veneto“ și „Il Meridionale“, scriind despre conferența dela Sibiu și despre lupta Românilor, încheie:

„Nu-i lipsesc triplei alianțe motive de intervenire, ba e datoria ei cea mai mare de a interveni în favorul celor oprimați: Ungurii lucrând în chipul lor, constituie în centrul Europei un element de disordine, care va prăbuși imperiul habsburgic când eroismul desperării va scula pe cei oprimați ca să senture jugul unei atâ de odioase sclăvii.

„Va fi aceasta un moment fatal, fiindcă Rusia nu va lipsi de a profita pentru realizarea scopurilor sale.

„Aci să se gândească guvernele bătrânei Europa și să pună un frâu infamelor violente ale Ungurilor, dacă vor să evite o teribilă conflagrație.“

Cestia română în America.

Cestiunea română se va agita și în America.

Privitor la această cestiune cetim următoarele în „Voința Națională“:

Ni-se comunică că dl M. G. Băileanu, student al Universității din București, care a participat și la conferința națională din Sibiu...

Ticaloșii ungurești.

Jurii de Câmpie, 25 Iulie 1893.

Onorată Redacțiune!

Alegătorii Români și poporul Român din comunele Jurii de Câmpie, cercul electoral al Cojanei...

La 12 oare s'au statorit textul telegramii și după subscrierea din partea mai multora, imediat unul dintre alegători pleacă la stațiunea telegrafică din Valea Inforită...

Luând cunoștință despre procedura șefului dl D. Morariu preot din loc trimite încă noaptea alt espres cu telegrama, cerind șefului șefinist ca respingerea telegramii să...

Văzând descendentul lui Atila atâta rezoluțiune și apărare a limbii române din partea noastră, își pleacă capul, primește telegrama...

Ce să-i faci așa-i frica Ungurului când se vede în largul său, se borzoaie poate în pînă nici cu presă, dar' ajuns odată în strimtoare retirează mințind pământul și se face plând ca melul.

În fine observ că în întreaga comună nu ne-au aflat suflet românesc care fără să fi retras dela manifestațiunea de aderință...

Cu mare dor de inimă am așteptat să vedem manifestațiunea de aderință publicată în prețuita „Tribuna“, mai mare ne-a fost însă mirarea după- ce am văzut o apărută în nrul 155...

Eată telegrama în chestie:

Domnului Dr. Ioan Rațiu, președintele partidului național român Sibiu.

Alegătorii și poporul român din Juriul de Câmpie, cercul electoral Cojocna, implorând divinel ajutor peste lucrări cu simț viu românesc salută conferința.

Pop Alexandru, Mateiu Ioan, Marginean Tanasia, Boșoru Simon, Rusu Stefan, Dionisiu Morariu, Ioan Bosian, Neamț Iosif, Crișan Stefan, Rus Stefan, Vasile Popp, Victor Pivocovicu.

CRONICĂ

Noul ministru de război. Un corespondent din Viena al ziarului „Politik“ din Praga scrie că ministru de război va fi numit baronul Fejérváry, actualul mi-

nistru de honvezi, și că în acest cas feldmarșalul-locotenent Pokay va fi urmașul lui la honvezime.

Numire. La ministerul de interne a fost numit practicant de comptabilitate Iosif Nicora.

„Wie hászt?“ Următorii perciuinați s'au contopit cu vița mongolică a lui Attila: Desider și Moritleben Berger (din Budapesta) în „Benedek“; Francisc Weiss, în Vajda; Robert și Felix Silberberg în „Halmós“; Samuel Kohn în „Korda“; Samuel Salpiner în „Székely“.

Temița din Seghedin. De vinerea trecută, 11 August, domnește febrile între deținuții din temița de stat din Seghedin...

Starea de sănătate. După știrile so-site la ministerul de interne în cele din urmă 2 zile, nu s'a întâmpat nici un cas suspect de holera.

„The Gresham“. În anul trecut societatea engleză de asigurare pe viață „Gresham“ a plătit după încetarea din viață a fericitului Arhiepiscop Vancea 30.000 fl. v. a. capitoului metropolitan din Blaj și astăzi publicăm o mulțumită publică a vându-și Csato, căreia după moartea bărbatului ei Ludovic Csato, avocat archiep. i-s-a plătit prompt suma asigurată de 15.000 fl.

Onor. agenții Societății de asigurare pe viață „THE GRESHAM“ în Cluj.

După- ce onorata agenție susnumită, în urma morții neuitatului meu bărbat fericit în Domnul Ludovic Csato, avocat archiep. în Blaj a binevoit a plăti cât mai punctual și mai în grabă, până la cel din urmă crețar, suma de 30.000 coroane asigurată la acel institut imi țin de datorință a exprima societății engleze de asigurare pe viață „The Gresham“ pentru procederea ei îndatoritoare și binevoitoare dovedită și de astă-dată aduce simțita mea mulțumită.

Cluj, 11 August 1893. Ved. după LUDOVIC CSATÓ nasc. IDA RAȚIU m. p.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“. Lemberg, 14 August n. În Nadvorne, cercul Podlenov, lucrătoare s'a îmbolnăvit de holera ear' în Delatyn au murit două persoane de holera.

În urma ploilor continue, multe localități sânt inundate. Paris, 14 August n. Când Locroy urca scara la biroul comitetului seu electoral, l'a atacat viziul Moore, un om excentric, care a tras un foc de revolver asupra lui, rânindu-l în partea stângă. Moore a fost arestat. Rana lui Locroy nu e gravă.

Belgrad, 14 August n. Ministrul- president Dokic e ear' bolnav.

Bibliografie.

A apărut: „Arta de a trăi, de Stugau (August von Schmidt). Traducere liberă de Ieronim G. Barițiu. Preț 50 cr. sau 1 coroană. Brașov, tipografia A. Murésianu 1893.

A eșit de sub tipar opul „Toma a Kempis“, tradus de Gavriil Pop, canonic, Preț 1 fl. 10 cr. legat. Doritorii de a-l ave se binevoască a se adresa la autorul în Blaj, trimițând 1 fl. 15 cr. și vor primi opul gratis.

A apărut: „Román-magyar Késszótár“ (Dicționar român-maghiar) de Nicolau Putnok, director gimnasial. Budapesta, în editura lui Wilhelm Lauffer. Preț: broșurat 1 fl. 80 cr., legat 2 fl.

În tipografia „Aurora“ din Gherla va apăre în curând de sub tipar un op intitulat „Monica“, tradus din limba franceză de Salba.

A apărut: „Magyar-román zsebszótár“ (Dicționar maghiar-român). De Octavian Barițiu, profesor gimnasial în Năsăud. A doua edițiune îndreptată și completată. Cluj, 1893. Librăria universității Ioan Stein. Preț 1 fl. 40 cr.

A apărut: „Apele minerale ale Sângeorgiului-român din nobilul district al Năsăudului (astăzi comitatul Bistrița-Năsăud) în Nordul Transilvaniei, de Dr. Leo Murésanu, medic practic și profesor de igienă la institutul teologic-pedagogic din Caransebeș.

A apărut: „Perivrea a doi tubi“, adecă Jalnica întemplantare a lui Píram și Tisbe, cărora s'au adăugat mai pe urmă nepotrivita iubire a lui Echo și Narțis. Prin Vasile Aaron, jurat în marele principat al Ardealului procurator, alcătuite în versuri scrise. Retipărit după originalul din anul 1830. Editura librăriei Ciurcu, Brașov. Preț 12 cr.

A apărut: „Colecțiune de plante“ sau „Herbariu“, arangiat de I. Moșil, profesor la gimnasiul real din Slatina, menit pentru așezarea plantelor uscate, adunate de elevii școalelor secundare speciale sau de universități. Colecțiunea este însoțită de 340 etichete pentru plante, tipărite în limba română și latină precum și de o instrucțiune, în care se explică adunarea, uscarea și așezarea plantelor în herbariu etc. Preț 12 lei 80 b., cu coperte în colorii 4 lei.

Se află de vânzare la librăria societății „Încurajarea comerțului român“ în Slatina.

Legea asupra învățământului primar, cuvântările rostite și amendamentele propuse în senat la proiectul guvernului de D. A. Sturdza și P. Poni, fosti ministri ai instrucțiunii publice, senatori. București, 1893, lito-tipografia Carol Göbl, strada Doamnei 16.

LOTERIE.

Tragerea din 13 August st. n. Timișoara: 9 22 47 13 80. Viena: 61 50 46 36 75.

Oălindarul șilei.

3/15 August 1893. Julian: Cuv. Păr. Isachie. Gregorian: (+) Ad. Mar. Soarele: răsare 4.5 apune 8.5.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 14 August n. 10 oare dimineața.

Table with 4 columns: Observată, Diferența din precușit, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiune atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul (direcția și tăria).

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 13 August n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ungurești grei tineri 52.— cr. până 52 1/2.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbești grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr.

Sosiți în Sibiu.

La 11 August n. Hotel „Neurhrer“. P. A. Codrescu, proprietar, din București, Marce August, inginer, Lupescu, medic veterinar, din România. Ludvig, Seifert, din Viena, Zelinger, din Lipsca, Herbert, Rodrig, din Budapesta, toți comercianți.

Economie.

Importul și exportul României în 1892. Direcția generală a vămilor române a publicat în zilele trecute tablourile arătând mișcarea comercială de import și export a României cu țările străine în anul 1892 în comparație cu anul 1891.

Din aceste tablouri rezultă că în 1892 s'au importat 653.370 tone mărfuri, în valoarea de 380.747.296 lei, pentru care s'au perceput taxe în sumă de 29.435.021 lei.

În anul 1891 s'au importat 702.604 tone în valoarea de 435.528.685 lei, percepându-se ca taxă de vamă 27.397.996 lei.

În ceea-ce privește exportul a fost: În 1892 1.969.301 285.384.057 2784. În 1891 2.054.606 284.662.083 4267.

Importul în 1892 prezintă o diminuare de 54.736.449 lei față cu anul anterior, pe când exportul a rămas aproape staționar la suma de 284—285 milioane.

Țările din care România a importat și cele din care a exportat mai multe mărfuri au fost în 1892:

Table with 3 columns: Țara, Tone, Valori franci. Includes entries for Anglia, Austria, Germania, Belgia, Turcia, Serbia, Bulgaria.

Țările din care s'au importat mai puțin au fost Spania (9 tone) și Danemarca (1 tonă).

În ceea-ce privește exportul, România a trimis:

Table with 3 columns: Țara, Tone, Valori franci. Includes entries for Anglia, Belgia, Germania, Austria, Italia, Franța, Turcia.

Vămile pe unde s'au importat și exportat mai multe mărfuri au fost Brăila, Galați, Giurgiu, Curgujeni, București, Vărciorava, Predeal, Turnu-Severin, Constanța, Corabia, Iași, Gura Ialomitei, etc.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 30 Iulie v. 1893.

Banca României lui L. Mendl & Co., porumb 3700 hect. 6.92 1/2 lei. Evloghio lui L. Mendl & Co., porumb 3700 hect. 6.90 lei. Frații Bach lui Kirschen & Diam., grâu 4260 hect. 8.15 lei. G. C. Gusi lui Christoforato fr., grâu 1380 hect. 9 lei. N. V. Perlea lui G. Nicolopulo, orzoaică n. 600 hect. 7.20 lei. N. V. Perlea lui F. Carnevali, grâu n. 3500 hect. 10.47 1/2 lei. N. V. Perlea lui F. Carnevali, grâu n. 1525 hect. 10.20 lei. A. Carantino lui F. Carnevali, grâu n. 2450 hect. 9.30 lei. C. Dimitriadi lui F. Carnevali grâu 8200 hect. 7.75 lei. Evloghio A Erling, porumb 17.000 hect. 7 lei. Frații Bach lui M. Vechsler, porumb 1000 hect. 6.92 1/2 lei. Evloghio lui M. Schmirer, porumb 8550 hect. 7 lei. Evloghio lui M. Schmirer, porumb 3800 hect. 7 lei. D. Mataranga lui Schlesinger, grâu n. 1000 hect. 9.60 lei. Galano & Luludi lui G. Nicolopulo, grâu 7000 hect. 8.07 1/2 lei. L. Dreyfus & Co. lui F. Carnevali, grâu 5300 hect. 8.75 lei.

Prețul mărfurilor

Piața din Făgăraș, 11 August n. Grâu hectolitru fl. 5.50 până 6.—; grâu mestecat fl. 4.20 până 4.80. Secară fl. 3.50 până fl. 3.70; orz fl. 3.— până fl. 3.20; ovės fl. 2.70 până fl. 2.90; cucuruz fl. 3.50 până fl. 3.80; mazere fl. 5.— până fl. 6.— fasole fl. 4.— până fl. 5.—; linte fl. 8.— până fl. 9.—; sēmēnță de cânepă fl. 6.— până fl. 7.— sēmēnță de in fl. 6.— 7.—; cartofi fl. 1.50 până 4.—; mālăiul fl. 8.— până fl. 9.—; sēm brut 100 chilogrami fl. 22.— până fl. 24.—; lumini de sēm urnate fl. 41.— până fl. 44, unsoare de porc 100 chl, fl. 65.— până fl. 66.—; slănină 100 chilo fl. 52 până fl. 60.—; sâpun 100 buc. fl. 22.— a. fl. 26.—; cânepă fl. 80.— până fl. 85.—; fân fl. 2.50 până fl. 3.— carne de vită chilo 43 cr.; carnea de vițel 44 până 50 cr.; carnea de porc 38.— până 40.—; carnea de miel 32 până —; ouă 6 cu 10 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 13 August n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ungurești grei tineri 52.— cr. până 52 1/2.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbești grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 12 August n. 1893.

Table with 4 columns: Sēmēnță, Cămințea per hect., Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 chilo. Includes entries for Grâu, Secară, Orz, Ovės, Cucuruz, Meiu, Hrșcă.

Table with 4 columns: Sēmēnță, vechi ori noue, Solul, Cămințea per hect., Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 chilo. Includes entries for Secară, Orz, Ovės, Cucuruz, Meiu, Hrșcă.

Table with 4 columns: Produse diverse, Solul, Cămințea per hect., Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 chilo. Includes entries for Sem. de trif., Olen de rap., Uns. de porc, Slănină, Săm, Prune, Lietar, Miere, Ceară, Spirt.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 14 August n. 1893. Hărtie-monetă română... Lire turcești... Imperiali... Ruble rusești.

Bursa de Budapesta.

Din 12 August n. 1893. Renta de aur ung. 6%... Renta de aur ung. 4%... Renta de hărtie 5%... Impunutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)...

Bursa de Viena.

Din 12 August n. 1893. Renta de aur ung. 6%... Renta de aur ung. 4%... Renta de hărtie 5%... Impunutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)...

Bursa de București.

Din — 4 oare p. m. Cassa Ultim. Renta rom. per 1875 5%... Renta română amort. 5%... Oblig. de stat. C. F. R. 6%... Renta rom. (Rur. conv.) 6%... Impunutul municipal 5%... Scrișuri func. rurale 5%... Scrișuri func. rurale 7%... Idem urbane 7%... 6%... 8%... Banca-Naț. (500 lei v. s. intr.)... Soc. Dacia-Rom. (250 lei v. s.)... Soc. de Asig. Naț. (200 lei v. s.)... Soc. rom. de reasig. 101... Soc. r. de cou (250 lei v. s.)... Oblig. Cassei Pensiuilor... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Schim

Londra 3 luni... Berlin 3 luni... Paris 3 luni... Viena... Agio...

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

Nr. 717-1893.

[1887] 3-3

Publicațiune.

La 20 l. c. se va exaranda in cancelaria comunală de aici pashatul de oi pentru iarna pe teritorul hotarului nostru la timpul dela 1 Octomvrie a. e. până la 5 Maiu 1894.

Condițiunile mai exacte se pot vedea in ziua când se ține licitațiunea.

Daia, 10 August 1893.

Oficiul comunal.

A apărut:

Clara Milici

Novelă

de I. Turghenev.

Traducere din limba rusă de Enea Hodoș.

Institut Tipografic in Sibiuu.

Institutul Tipografic in Sibiuu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Piperuș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărutul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstem de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Boșuca de Bojena Nemeová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărătnic. Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teasă. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgârcitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nusci-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spioce de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Princesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de L. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.
O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Împrumut curat. - N'are consorțiu.

Întreg profitul în favorul asiguraților.

Cel mai mare și mai bogat institut de bani din lume.

Capitalul de asigurare:

907

milioane franci.

THE MUTUAL SOCIETATE DE ASIGURARI PE VIEȚĂ ÎN ANUL 1843. Erdélyrészi aligazgatóság Kolozsvártt sau agenția din loc SIEBENBÜRGER VEREINSBANK SIBIUU. [963] 17-50

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1893.

Table with multiple columns and rows showing train schedules for routes: Budapest-Predeal, Budapest, gara de vest - Rușava - Verceroava, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Gucurdea - Oșorheiu - Regh-săs., Ghiriș - Turda, Sighișoara - Odorheiu, Simeria (Piski) - Petroșeni - Lupeni, Simeria (Piski) - Hunedoara, Brașov - Zernesol, Brașov - Chezdi-Oșorheiu, Arad - Timișoara. Includes times and station names.

Nota: Oarele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numeri încaudrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.